

چالش ناترازی گاز و نقش رسانه‌ها

کشور ایران به‌عنوان دومین دارنده ذخایر گازی دنیا، به‌واسطه رشد فزاینده مصرف و محدودیت در تولید، با مشکل ناترازی تأمین گاز طبیعی به‌ویژه در فصول سرد سال در سال‌های اخیر مواجه شده است. وابستگی بیش از ۷۰ درصدی انرژی مصرفی کشور به گاز طبیعی و مصرف غیربهبینه آن از یک سو و وابستگی تأمین گاز کشور به میدان‌های جنوبی و افت فشار در شمال کشور از سوی دیگر، مسئله تأمین انرژی را با چالش جدی مواجه کرده است.

بر اساس گزارش زمستان سال ۱۴۰۲ مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، ناترازی گاز طبیعی به‌طور متوسط در سه ماه سرد سال به ۲۲۷ میلیون مترمکعب در روز و در سردترین ماه به ۳۱۵ میلیون مترمکعب پیش‌بینی شده است. از سوی دیگر رشد مصرف گاز در کشور چهار تا پنج برابر رشد تولید آن است که این روند نشان‌دهنده یک بحران جدی است. با توجه به چالش‌های موجود، نیاز به رویکردی جامع و چندبعدی برای حل ناترازی گاز طبیعی در ایران بیش‌ازپیش احساس می‌شود. این مسئله نه تنها به تأمین انرژی کشور مرتبط است، بلکه بر اقتصاد، محیط زیست و آینده توسعه کشور نیز تأثیرگذار خواهد بود.

برای مقابله با ناترازی گاز، سه راهکار عمده مطرح شده است: افزایش ظرفیت تولید گاز، سیاست‌گذاری و مدیریت انرژی و بهینه‌سازی مصرف. همان‌گونه که رهبر معظم انقلاب فرمودند، برای جبران ناترازی انرژی در کشور «بهترین راه صرفه‌جویی است. کاری کنید صرفه‌جویی شود»، بنابراین باید بهینه‌سازی مصرف در اولویت قرار گرفته شود. برای رسیدن به این هدف نخستین گام تغییر رفتار مصرف‌کنندگان است. برای مثال کاهش تنها دو درجه دمای محیط می‌تواند ۱۰ تا ۱۲ درصد از مصرف گاز طبیعی را در کشور کاهش دهد. گام دوم نوسازی و بهسازی تجهیزات مصرف‌کننده گاز طبیعی است. جمع‌آوری بخاری‌های راندمان پایین، بهینه‌سازی موتورخانه‌ها، بهینه‌سازی انرژی در صنایع و پالایشگاه‌ها، هوشمندسازی تجهیزات مصرف‌کننده انرژی می‌تواند راهکارهای مؤثر در این حوزه باشد. گام سوم توجه به برنامه‌ها و سیاست‌های گذار انرژی است. ضروری است به جای توسعه نیروگاه‌های گازسوز، به توسعه واحدهای سیکل ترکیبی و تنوع‌بخشی به سبد تولید

برق توجه شود. این تغییر رویکرد می‌تواند به کاهش مصرف گاز و بهبود بهره‌وری انرژی منجر شود.

برای برداشتن گام صحیح در مسیر بهینه‌سازی مصرف انرژی، رسانه‌ها می‌توانند با انعکاس صحیح مسائل و ایجاد آگاهی در جامعه، نقش کلیدی ایفا کنند. برای نمونه، در زمستان سال‌های اخیر، استان خراسان رضوی با اقدام‌های مبتکرانه و خلاقانه، موفق به مدیریت ناترازی گاز شد که این موفقیت مرهون تلاش‌های بی‌وقفه رسانه‌ها در انعکاس صحیح مسائل است.

از سوی دیگر رسانه‌ها می‌توانند با مطالبه‌گری خود، اجرای برنامه‌های کلان مانند ماده ۴۶ قانون برنامه هفتم توسعه و پیشرفت را خواستار شوند. در بخش اهداف کمی این قانون کاهش ۲۶ درصدی مصرف انرژی در بخش صنعت و کشاورزی، ۲۹ درصدی در ساختمان‌ها و ۱۹.۳ درصدی در حمل‌ونقل هدفگیری شده است که باید از مجریان قانون مطالبه شود، بنابراین رسانه‌ها با فرهنگسازی و مطالبه‌گری می‌توانند نقش بسزایی در اجرای سیاست‌های کلان و کاهش ناترازی گاز ایفا کنند.

در پایان امید است با همکاری نزدیک‌تر میان دستگاه‌های دولتی، بخش خصوصی و نهادهای رسانه‌ای، گام‌های مؤثری برای دستیابی به آینده‌ای پایدار در عرصه تأمین انرژی ایران برداشته شود.

محمدحسین صفایی

دیدگاه، انتقاد و پیام‌هایتان برای انتشار در این ستون را از طریق نظرات خبرهای سایت، یا ارسال پیامک، تلگرام یا واتساپ به شماره‌های: ۰۹۱۷۲۶۷۰۰۳۰، یا ۰۹۱۷۲۶۷۰۰۳۱ و یا ارسال ایمیل از طریق masha1news@yahoo.com اقدام فرمایید.

توجه: درج نظریات و مطالب ارسالی، لزوماً دیدگاه این پایگاه خبری نمی‌باشد و آمادگی خود را جهت درج توضیح یا جوابیه ادارات و شرکت‌های دولتی و خصوصی می‌باشیم.

نظرات حاوی توهین و هرگونه نسبت ناروا به اشخاص حقیقی و حقوقی منتشر نمی‌شود.